NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.4.5.2025

Pan
Krzysztof Wołoszyn
Wójt Gminy Żukowice
Urząd Gminy w Żukowicach
Żukowice 148
67-213 Żukowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/088 – Rządowy Program Odbudowy Zabytków

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura we Wrocławiu
ul. marsz. Józefa Piłsudskiego 15-17, 50-044 Wrocław
tel. 48717118301, lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Żukowicach, Żukowice 148, 67-231 Żukowice[1].
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Wołoszyn, Wójt Gminy Żukowice, od 17 listopada 2014 r.[2]
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Nabór wniosków i pozyskiwanie środków na realizację Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. 2. Wykorzystanie środków na realizację Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. 3. Wykonywanie obowiązków sprawozdawczych (informacyjnych).
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2022 r. – do dnia zakończenia czynności kontrolnych z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mających wpływ na ocenę kontrolowanej działalności.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[3]
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Rafał Sudnik, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/18/2025 z dnia 30 stycznia 2025 r.

(akta kontroli: tom I, str. 1, 6-9)

[1] Dalej: Urząd.
[2] Dalej: Wójt.
[3] Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna[4] kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Wójt zapewnił warunki organizacyjno-prawne umożliwiające aplikowanie o środki z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków[5]. Gmina Żukowice[6] pozyskała z RPOZ wsparcie dotyczące inwestycji w zabytki położone na jej terenie, w łącznej wysokości 1 386,3 tys. zł.

W sposób formalny określono procedurę składania i oceny zgłoszeń do dofinansowania. Gmina we właściwy sposób przeprowadziła nabory zgłoszeń do dofinansowania umożliwiając właścicielom zabytków położonych na terenie Gminy aplikowanie o środki z RPOZ. Powołana do ich oceny Komisja posiadała wystarczająca wiedzę i doświadczenie w zakresie realizacji inwestycji, w tym w obiektach zabytkowych, a oceny wniosków dokonała rzetelnie. Do dofinansowania z RPOZ zgłoszono inwestycje, których zakres obejmował prace określone w art. 77 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami[7].

Przedmiot dofinansowania opisany we wnioskach do Programu nie miał bezpośredniego związku z przeciwdziałaniem COVID-19, tj. z finasowaniem lub dofinansowaniem czynności związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, choroby COVID-19, o czym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o zmianie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw[8]. Miał wyłącznie pośredni związek w zakresie czynności związanych ze zwalczaniem skutków społeczno-gospodarczych COVID-19.

Gmina prawidłowo udzieliła beneficjentom dotacji na prace konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkach. Przewidziany we wnioskach o dofinansowanie z RPOZ zakres robót został zrealizowany.

Niemniej, w zakresie działań Gminy na rzecz ochrony zabytków stwierdzono nieprawidłowości polegające na: nieopracowaniu gminnego programu opieki nad zabytkami na lata 2025-2028, a w odniesieniu do poprzednio obowiązującego programu nieprzedłożenie sprawozdania za ostatnie dwa lata jego realizacji. Podczas realizacji inwestycji własnej dofinansowanej ze środków RPOZ naruszono postanowienia umowy z wykonawcą poprzez wypłatę części wynagrodzenia za wykonanie robót dodatkowych i zamiennych, pomimo że zostały one zrealizowane przed zawarciem aneksu wprowadzającego te zmiany. Ogłoszenie o wykonaniu umowy dotyczącej realizacji inwestycji własnej zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych z opóźnieniem 28 dni, co było niezgodne z art. 448 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych[9]. Obowiązki informacyjne wynikające z udzielonego wsparcia nie były wykonywane w pełni rzetelnie.

---

[4] Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

[5] Dalej: RPOZ.

[6] Dalej: Gmina.

[7] Dz. U. z 2024 r. poz. 1292, ze zm. Dalej: ustawa o ochronie zabytków.

[8] Dz. U. z 2020 r, poz. 568, ze zm. Dalej: ustawa o covid.

[9] Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, ze zm. Dalej: ustawa Pzp.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe[10] kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Nabór wniosków i pozyskiwanie środków na realizację Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Opis stanu faktycznego

1.1. W badanym okresie Gmina wnioskowała o przyznanie dofinansowania z RPOZ w każdej z dwóch edycji naboru wniosków ogłoszonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego[11]. Składane wnioski dotyczyły realizacji zadań inwestycyjnych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków[12] lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków[13]: [1] do których tytuł prawny posiadała Gmina (przedsięwzięcie własne); [2] do których tytuł prawny posiadali wnioskodawcy wyłonieni przez gminę w procedurze wyboru wniosków, którym przyznane z RPOZ środki Gmina transferowała w formie dotacji celowych.

Wójt ogłosił dwa nabory zgłoszeń do dofinansowania w formie dotacji z RPOZ, których terminy przypadały w okresie składania wniosków do BGK. Zasady składania zgłoszeń oraz skład komisji do oceny formalnej wstępnych zgłoszeń[14] określało Zarządzenie Wójta nr 167/2022 z dnia 8 grudnia 2022 r. w sprawie ogłoszenia naboru wstępnych zgłoszeń o udzielenie dotacji z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków położonych na terenie Gminy oraz powołania komisji do oceny formalnej wstępnych zgłoszeń. Załącznik nr 1 do ww. zarządzenia stanowił Regulamin naboru zgłoszeń proponowanych do zgłoszenia do dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków[15]. Regulamin określał m.in. rodzaje zadań planowanych do dofinansowania, zasady wyboru wniosków, a także termin i warunki realizacji zadania. Zawierał również wzór karty oceny wstępnego zgłoszenia oraz wzór wniosku o dotację celową z dofinansowania z RPOZ, którego zakres wymaganych danych umożliwiał Gminie złożenie wniosku do BGK.

Regulamin przewidywał, że Gmina w ramach naboru z RPOZ może złożyć maksymalnie 10 wniosków o dofinansowanie. Nie określał natomiast limitu wniosków, które w danym naborze Gmina planowała złożyć w imieniu przyszłych beneficjentów dotacji. Sformułowane w nim zasady wyboru wniosków definiowały kryteria ich oceny, tj.: [1] lokalizacja zabytku; [2] zgodność wstępnego zgłoszenia z regulaminem naboru wniosków o dofinansowanie w ramach RPOZ; [3] możliwość realizacji zadania przez wnioskodawcę oraz [4] stopień zaawansowania przygotowania do realizacji. W przypadku wpływu większej ilości wniosków spełniających warunki udziału w naborze, o kolejności wyboru wstępnych zgłoszeń decydować miała kolejność zgłoszeń. Procedura naboru i oceny wniosków nie uległa zmianie w dwóch przeprowadzonych przez Urząd naborach. Każdorazowo poprzez stronę internetową Urzędu Wójt informował o rozpoczęciu naboru wniosków udostępniając do pobrania ogłoszenie o naborze wstępnych zgłoszeń, Regulamin oraz wzór wniosku. Z wyjaśnień Wójta wynikało, że informacja o możliwości uzyskania środków

---

[10] Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

[11] Dalej: BGK.

[12] O którym mowa w art. 8 ustawy o ochronie zabytków.

[13] O której mowa w art. 22 ust. 4 ustawy o ochronie zabytków.

[14] Dalej: Komisja.

[15] Dalej: Regulamin.

z RPOZ została również udostępniona na tablicach ogłoszeń we wszystkich miejscowościach na terenie Gminy oraz w Urzędzie. Dodatkowo, pisemną informację o ogłoszeniu naboru wstępnych zgłoszeń do dofinansowania z RPOZ, Wójt każdorazowo kierował do czterech podmiotów[16], które posiadały zabytki zlokalizowane na terenie Gminy.

W procedurze naboru wniosków o dofinansowanie z RPOZ nie przewidziano weryfikacji treści wniosków w zakresie realizacji celu przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o covid. Regulamin nie przewidywał również możliwości wniesienia odwołania od decyzji Komisji ani możliwości złożenia odwołania od rozstrzygnięcia naboru. Wójt wyjaśnił, że Komisja do spraw wsparcia RPOZ, o której mowa w załączniku do Uchwały Prezesa Rady Ministrów nr 232/2022 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków sporządzając listę inwestycji rekomendowanych do objęcia wsparciem bierze pod uwagę realizację celu przeciwdziałania COVID-19. Tym samym Komisja powołana zarządzeniem Wójta nie wchodziła w kompetencje Komisji do spraw wsparcia RPOZ. Odnosząc się do braku procedury odwoławczej Wójt wskazał, że odwołanie nie przysługiwało z uwagi na wskazanie klarownych kryteriów wstępnej oceny wniosków oraz mając na uwadze terminowość złożenia zakwalifikowanych wstępnie przez Komisję wniosków do aplikacji BGK zgodnie z ogłoszonymi naborami.

Regulamin określał natomiast, że informacja o wyborze wniosku i zgłoszeniu go do dofinansowania z RPOZ zostanie opublikowana na stronie internetowej Gminy.

(akta kontroli: tom I, str. 4-5, 10-224)

1.2. Wstępne zgłoszenia do dofinansowania w formie dotacji z RPOZ podlegały ocenie formalnej Komisji, do zadań której należało przedłożenie Wójtowi propozycji wyboru wniosków do dofinansowania z RPOZ. W skład Komisji wchodziło czterech pracowników Urzędu. Funkcję przewodniczącego Komisji pełnił Kierownik Referatu Rozwoju i Dróg[17], Zastępcy Przewodniczącego Komisji – Kierownik Referatu Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska, a członkami Komisji byli odpowiednio - Inspektor ds. zamówień publicznych i rozwoju oraz Inspektor ds. ochrony środowiska i rolnictwa. Członkowie Komisji posiadali doświadczenie w realizacji i ocenie przedsięwzięć realizowanych ze środków publicznych i europejskich. Byli również odpowiedzialni za nadzór nad przebiegiem inwestycji infrastrukturalnych realizowanych przez Gminę[18].

W Urzędzie nie przeprowadzano szkoleń z zakresu RPOZ. Członkowie Komisji zapoznali się z wytycznymi, instrukcjami oraz komunikatami zamieszczonymi na stronie internetowej BGK dedykowanej RPOZ. Bieżące wątpliwości związane z naborami RPOZ ogłoszonymi przez BGK kierowano bezpośrednio do menadżera ds. rozwoju relacji społecznych BGK – opiekuna RPOZ na obszarze województwa dolnośląskiego. Członkowie Komisji uczestniczyli w spotkaniach i szkoleniach dotyczących zasad naboru wniosków o dofinansowanie z RPOZ organizowanych przez przedstawicieli BGK, w tym w szkoleniach zorganizowanych przy udziale Wojewody Dolnośląskiego przeprowadzonych 13

[16] [1] Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej; [2] Parafii św. Jakuba Apostoła w Jakubowie; [3] Parafii św. Jana Chrzciciela w Kurowie Wielkim; [4] Parafii rzymskokatolickiej pw. Bożego Ciała w Brzegu Głogowskim.

[17] Powołana z dniem 6 lutego 2023 r. na stanowisko Zastępcy Wójta Gminy Żukowice.

[18] W tym m.in. dofinansowanych ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Programu Inwestycji Strategicznych, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

stycznia 2023 r. oraz 26 lipca 2023 r.[19] W ww. spotkaniach uczestniczył Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków[20].

Wójt, Skarbnik Gminy oraz członkowie Komisji wykazali brak powiązań z wnioskodawcami oraz bezstronność przy ocenie wniosków poprzez złożenie pisemnego oświadczenia w tym zakresie. Oświadczenia złożone zostały w dniu dokonania przez Komisję oceny wstępnych zgłoszeń do dofinansowania z RPOZ złożonych w pierwszym naborze.

(akta kontroli: tom I, str.314-322; tom II, str. 38-64, 85-150)

1.3. W okresie objętym kontrolą Gmina posiadała tytuł prawny do 21 zabytków nieruchomych ujętych w gminnej ewidencji zabytków, w tym trzech wpisanych do rejestru zabytków. W Urzędzie nie przeprowadzono analizy dotyczącej wytypowania do objęcia inwestycją zabytków, które mogły zostać objęte dofinansowaniem z RPOZ. Wskazania inwestycji własnej Gminy do dofinansowania z RPOZ dokonał Referat Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska Urzędu, rekomendując Wójtowi ujęcie we wniosku o dofinansowanie z RPOZ obiektu publicznego Nielubia 71, wpisanego do gminnej ewidencji zabytków. Decyzja o wyborze inwestycji własnej została podjęta każdorazowo po upływie terminu naboru wstępnych zgłoszeń, ogłoszonego przez Gminę. Z uwagi na ograniczone możliwości budżetowe Gminy realizacja inwestycji w obiekcie publicznym Nielubia 71 została podzielona na dwa etapy. Zakres prac objęty wnioskiem złożonym w pierwszej edycji naboru wniosków z RPOZ obejmował w szczególności wykonanie remontu sali głównej ze sceną i zapleczem scenicznym, korytarza i wiatrołapu na parterze budynku oraz remontu korytarza, łazienki i pomieszczeń biblioteki usytuowanych na piętrze budynku. W ramach drugiej edycji naboru wniosków przewidziano wykonanie remontu pomieszczeń oddziału przedszkolnego, znajdujących się na parterze budynku.

W odniesieniu do inwestycji w pozostałych obiektach zabytkowych, do których tytuł prawny posiadała Gmina Wójt wyjaśnił, że koszty ich remontów przewyższały możliwości finansowe Gminy. Dodał, że obecnie część z nich jest remontowana dzięki pozyskaniu znacznie większych środków finansowych z innych źródeł niż RPOZ.

Gmina nie dysponowała dokumentacją z szacowania przewidywanej wartości inwestycji określonej we wnioskach o dofinansowanie, co opisano szerzej w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości. Przewidywana wartość inwestycji w złożonych wnioskach o dofinansowanie z RPOZ wynosiła odpowiednio: 600,0 tys. zł, w tym 150,0 tys. zł udziału własnego – w pierwszej edycji naboru wniosków, 110,0 tys. zł, w tym 10,0 tys. zł udziału własnego – w drugiej edycji naboru wniosków.

Zgłoszona do dofinansowania z RPOZ inwestycja własna Gminy w obiekcie publicznym Nielubia 71 nie została przewidziana w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Gminy Żukowice na lata 2021-2024. Nie została również ujęta w Strategii Gminy Żukowice na lata 2016-2025 oraz Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Żukowice z uwagi na brak źródeł finansowania. Z wyjaśnień Wójta wynikało, że wyboru inwestycji własnej dokonano w oparciu o kryterium:
a) lokalizacja zabytku – obiekt zlokalizowany w największej wsi na terenie Gminy;
b) zgodności z regulaminem naboru wniosków w ramach RPOZ – obiekt

[19] Członkowie Komisji uczestniczyli również w spotkaniu w formie webinaru zorganizowanym 15 grudnia 2022 r. oraz spotkaniu z przedstawicielami gmin powiatu głogowskiego oraz polkowickiego zorganizowanym 2 lutego 2023 r. w Urzędzie Gminy Gaworzyce.

[20] Dalej: DWKZ.

o ogromnym znaczeniu kulturalnym dla społeczności gminnej, miejsce spotkań i kultywowania tradycji, pozwalający zniwelować skutki izolacji po pandemii COVID-19 i odbudować więzi społeczne; c) możliwości realizacji zadania przez wnioskodawcę – obiekt wymagał podjęcia natychmiastowych i kompleksowych prac remontowych; d) stopień zaawansowania przygotowania zadania do realizacji – Gmina była w trakcie przygotowania niezbędnej dokumentacji kosztorysowej remontu wnętrza i aranżacji obiektu.

Przy ocenie założeń Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Żukowice na lata 2021-2024 ustalono, że Wójt nie sporządził oraz nie przedłożył Radzie Gminy Żukowice sprawozdania z jego realizacji za okres ostatnich dwóch lat (2023-2024). Nie opracował również gminnego programu opieki nad zabytkami na kolejne cztery lata (2025-2028), co opisano szerzej w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

Inwestycja w obiekcie publicznym Nielubia 71 nie miała bezpośredniego związku z przeciwdziałaniem COVID-19, w szczególności z finansowaniem lub dofinansowaniem czynności związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem, rozprzestrzenianiem się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2.

(akta kontroli: tom II, str. 79-85, 164-170)

1.4. Ogłoszony przez Wójta pierwszy nabór wstępnych zgłoszeń o udzielenie dotacji z RPOZ obowiązywał pierwotnie w terminie od 8 grudnia 2022 r. do 5 stycznia 2023 r. godz. 14:00, a w dniu 27 stycznia 2023 r. przyjmowanie zgłoszeń zostało wydłużone do 3 marca 2023 r. godz. 14:00. Termin naboru (edycji I) wniosków o dofinansowanie z RPOZ określony przez BGK obowiązywał od 24 listopada 2022 r. do 31 marca 2023 r.[21]. W ramach pierwszego naboru zgłoszeń do Gminy wpłynęło pięć wniosków[22], których przewidywana wartość inwestycji wynosiła łącznie 1 100,0 tys. zł, a kwota wnioskowanych środków 1 078,0 tys. zł.

Drugi nabór wstępnych zgłoszeń o udzielenie dotacji z RPOZ obowiązywał w terminie od 27 lipca 2023 r. do 8 sierpnia 2023 r. godz. 12:00. Termin naboru (edycji II) wniosków o dofinansowanie z RPOZ określony przez BGK obowiązywał od 26 lipca 2023 r. godz. 12:00 do 16 sierpnia 2023 r. godz. 17:00. W ramach drugiego naboru zgłoszeń do Gminy wpłynęły cztery wnioski[23], których

---

[21] Dwukrotnie przedłużonego, do 17 marca 2023 r. godz. 17:00, a następnie do 31 marca 2023 r. godz. 17:00.

[22] Złożonych przez i na kwotę: [1] Krystynę Iwanicką na realizację inwestycji pn. „Remont dachu zamku w Czernej – etap I", o przewidywanej wartości inwestycji na kwotę 500,0 tys. zł i wnioskowanej kwocie dofinansowania w wysokości 490,0 tys. zł; [2] Parafię Rzymsko-Katolicką pw. Bożego Ciała na realizację inwestycji pn. „Remont wieży Kościoła pw. Bożego Ciała w Brzegu Głogowskim", o przewidywanej wartości inwestycji na kwotę 150,0 tys. zł i wnioskowanej kwocie dofinansowania w wysokości 147,0 tys. zł; [3] Parafię Rzymskokatolicką pw. św. Jakuba Starszego Apostoła na realizację inwestycji pn. „Prace ratunkowe, interwencyjne, konserwatorskie i restauratorskie przy barokowym ołtarzu głównym w kościele pw. św. Michała Archanioła w Nielubi – Etap I", o przewidywanej wartości inwestycji na kwotę 150,0 tys. zł i wnioskowanej kwocie dofinansowania w wysokości 147,0 tys. zł; [4] Parafię Rzymsko-Katolicką pw. św. Jana Chrzciciela w Kurowie Wielkim na realizację inwestycji pn. „Remont kaplicy – Mauzoleum Schlabrendorfów w Szczepowie – etap I", o przewidywanej wartości inwestycji na kwotę 150,0 tys. zł i wnioskowanej kwocie dofinansowania w wysokości 147,0 tys. zł oraz [5] Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej na realizację inwestycji pn. „Remont i adaptacja zabytkowego budynku Schroniska Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej Ośrodka Aktywizującego dla Bezdomnych Mężczyzn im. Siostry Faustyny w Żukowicach", o przewidywanej wartości inwestycji na kwotę 150,0 tys. zł i wnioskowanej kwocie dofinansowania w wysokości 147,0 tys. zł.

[23] Złożonych przez i na kwotę: [1] Krystynę Iwanicką na realizację inwestycji pn. „Remont dachu zamku w Czernej – etap I", o przewidywanej wartości inwestycji na kwotę 500,0 tys. zł

przewidywana wartość inwestycji wynosiła łącznie 981,0 tys. zł, a kwota wnioskowanych środków 960,0 tys. zł. Wnioski złożone zostały przez wnioskodawców, którzy ubiegali się o wsparcie w pierwszym naborze wniosków, w tym w dwóch przypadkach w związku z nieotrzymaniem wsparcia, a w kolejnych dwóch na drugi etap realizacji tej samej inwestycji.

Urząd dysponował wystarczającym czasem na dokonanie weryfikacji wniosków, a następnie ich wprowadzenie do aplikacji Polski Ład, biorąc pod uwagę ich ilość i niski poziom skomplikowania. W pierwszej edycji naboru BGK było to 28 dni, w drugiej edycji – osiem dni. Gmina nie wymagała przedkładania załączników do wniosków o udzielenie dotacji z RPOZ, w tym potwierdzających sytuację finansową wykonawców lub potwierdzających przewidywaną wartość inwestycji. Wyłącznie do wniosków złożonych w pierwszym naborze wnioskodawcy dołączali dokumentację potwierdzającą wpisanie zabytku w rejestrze zabytków lub gminnej ewidencji zabytków. Czynności Komisji związane z rozpatrzeniem wniosków zostały udokumentowane w karcie oceny wstępnego zgłoszenia, w której Komisja potwierdzała spełnienie wymogów formalnych[24] oraz merytorycznych[25].

W procesie weryfikacji zgłoszeń do dofinansowania nie wystąpiły przypadki uzupełniania wniosków, nie prowadzono również korespondencji z wnioskodawcami. Zakres prac objętych wnioskami mieścił się w katalogu robót określonych w art. 77 ustawy o ochronie zabytków. Komisja nie dokonywała analizy sytuacji finansowej wnioskodawców. Wójt wyjaśnił, że na etapie wnioskowania wnioskodawcy nie byli zobowiązani do posiadania pełnej dokumentacji projektowo-kosztorysowej. Przygotowanie dokumentacji i rozpoczęcie postępowania zakupowego miało zostać przeprowadzone w okresie 12 miesięcy od dnia udostępnienia promesy wstępnej.

Komisja w jednolity sposób dokonała oceny wszystkich wniosków zgłoszonych przez wnioskodawców. Z prac Komisji każdorazowo powstał protokół[26], załącznikiem którego była lista zadań inwestycyjnych rekomendowanych do udzielenia dotacji z RPOZ. Komisja zarekomendowała Wójtowi udzielenie dotacji na wszystkie zgłoszone inwestycje poprzez złożenie wniosków o dofinansowanie z RPOZ do BGK. Informacja o wyborze wstępnych zgłoszeń do udzielenia dotacji z RPOZ została upubliczniona na stronie internetowej Urzędu.

---

i wnioskowanej kwocie dofinansowania w wysokości 490,0 tys. zł; [2] Parafię Rzymsko-Katolicką pw. Bożego Ciała na realizację inwestycji pn. „Remont wieży Kościoła pw. Bożego Ciała w Brzegu Głogowskim – etap II", o przewidywanej wartości inwestycji na kwotę 82,0 tys. zł i wnioskowanej kwocie dofinansowania w wysokości 80,0 tys. zł; [3] Parafię Rzymskokatolicką pw. św. Jakuba Starszego Apostoła na realizację inwestycji pn. „Prace badawcze, inwentaryzatorskie, konserwatorskie i restauratorskie w kościele pw. św. Michała Archanioła w Nielubi – Etap II", o przewidywanej wartości inwestycji na kwotę 82,0 tys. zł i wnioskowanej kwocie dofinansowania w wysokości 80,0 tys. zł; [4] Parafię Rzymsko-Katolicką pw. św. Jana Chrzciciela w Kurowie Wielkim na realizację inwestycji pn. „Remont kaplicy parafialnej pw. Jezusa Miłosiernego – Mauzoleum w Szczepowie – etap I", o przewidywanej wartości inwestycji na kwotę 235,0 tys. zł i wnioskowanej kwocie dofinansowania w wysokości 230,0 tys. zł.

[24] Tj. złożenie zgłoszenia w terminie, przez uprawniony podmiot.

[25] Tj. lokalizacja zabytku na terenie gminy, zgodność z Regulaminem naboru w ramach RPOZ, możliwość realizacji zadania przez wnioskodawcę – deklarowany wkład własny, stopień zaawansowania przygotowania zadania do inwestycji.

[26] Protokół z prac Komisji do oceny wstępnych zgłoszeń o udzielenie dotacji z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków z dnia 12 marca 2023 r. (pierwszy nabór) oraz Protokół z prac Komisji do oceny wstępnych zgłoszeń o udzielenie dotacji z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków z dnia 8 sierpnia 2023 r.

Każdy z wniosków, w tym dotyczących inwestycji własnej Gminy, został wprowadzony do aplikacji Polski Ład i przekazany do BGK[27].

W jednym przypadku stwierdzono, że Gmina wprowadziła do aplikacji Polski Ład i przekazała BGK do rozpatrzenia wniosek, który nie został objęty gminną procedurą naboru wniosków o dofinansowanie z RPOZ. Pomimo, że ostatecznie został on wycofany, NIK ocenia to działanie jako nierzetelne, co opisano szerzej w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

Oceny kompleksowości inwestycji dokonywała Komisja biorąc pod uwagę, czy zgłaszana inwestycja albo wyodrębniony przez wnioskodawcę etap tworzy samodzielną, możliwą do osiągniecia całość zapewniającą realizację założonych efektów rzeczowych.

(akta kontroli: tom II, str. 14-313)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK, Wójt nie sporządził gminnego programu opieki nad zabytkami na okres kolejnych czterech lat (2025-2028). Było to niezgodne z art. 87 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków. W konsekwencji, od początku 2025 r. Gmina nie dysponowała kluczowym dokumentem planistycznym w obszarze opieki nad zabytkami.

Wójt wyjaśnił, że Gmina jest w trakcie opracowywania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2025-2028, który zostanie w bieżącym roku przedstawiony Radzie Gminy Żukowice.

(akta kontroli: tom II, str. 164-170)

2. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK, Wójt nie sporządził oraz nie przedłożył Radzie Gminy Żukowice sprawozdania za okres dwóch lat (2023-2024) z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami na lata 2021-2024. Było to niezgodne z art. 87 ust. 5 ustawy o ochronie zabytków.
Wójt wyjaśnił, że sprawozdanie za lata 2023-2024 planuje przedstawić na sesji Rady Gminy Żukowice w najbliższym czasie, co zostanie podane do publicznej wiadomości.

(akta kontroli: tom II, str. 164-170)

3. Gmina w dniu 28 lipca 2023 r. wprowadziła do aplikacji Polski Ład wniosek na realizację zadania pn. „Remont kaplicy parafialnej pw. Jezusa Miłosiernego - Mauzoleum w Szczepowie - etap I", a następnie przekazała go do rozpatrzenia BGK, co było działaniem nierzetelnym, ponieważ Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Jana Chrzciciela w Kurowie Wielkim nie wystąpiła do Gminy z wnioskiem o dotację na realizację tej inwestycji. Wnioskowana kwota dofinansowania w złożonym do BGK wniosku wynosiła 150 tys. zł. Ostatecznie wniosek ten został jednak wycofany w dniu 8 sierpnia 2023 r. Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Jana Chrzciciela w Kurowie Wielkim formalnie wystąpiła do Gminy z wnioskiem o dofinansowanie z RPOZ w dniu 8 sierpnia 2023 r., w którym wartość inwestycji określiła na 235 tys. zł. Po ocenie Komisji i uzyskaniu rekomendacji Wójta wniosek został wprowadzony do aplikacji Polski Ład i przekazany do BGK.
Wójt wyjaśnił, że wniosek został omyłkowo wprowadzony do aplikacji Polski Ład przed formalnym wpływem wersji podpisanej i zarejestrowanej w Urzędzie. Wprowadzenie danych do systemu nastąpiło w wyniku błędnej identyfikacji wcześniejszej, roboczej wersji dokumentu z poprzedniej edycji. Dokument ten

[27] W dniu 21 marca 2023 r. w ramach pierwszej edycji naboru BGK, w dniach 31 lipca oraz 29 sierpnia 2023 r. w ramach drugiej edycji naboru BGK.

nie miał charakteru ostatecznego ani wiążącego – nie został zarejestrowany jako oficjalne pismo. W momencie stwierdzenia rozbieżności w treści i w wysokości kwoty wniosku, Gmina z własnej inicjatywy dokonała wycofania tego wniosku z systemu, co zostało zrealizowane jeszcze przed zamknięciem procedury przyjmowania wniosków w aplikacji Polski Ład. Dodał, że działanie to miało charakter incydentalny i nie wywołało skutków prawnych ani finansowych. Finalna wersja wniosku została prawidłowo wprowadzona do aplikacji po jej formalnym zgłoszeniu w Urzędzie, z zachowaniem wszystkich wymogów proceduralnych.

W ocenie NIK Gmina nie dochowała należytej staranności przy wprowadzaniu wniosku do aplikacji Polski Ład. Nie zweryfikowano, czy wniosek został formalnie złożony do Gminy, poddany ocenie Komisji oraz czy uzyskał rekomendację Wójta do dofinansowania. Procedowanie wniosku z pominięciem przyjętych procedur w tym zakresie należy uznać za nierzetelne.

(akta kontroli: tom II, str. 242-250)

4. Gmina składając do BGK wnioski o dofinansowanie z RPOZ inwestycji własnych nie udokumentowała sposobu obliczenia przewidywanej wartości inwestycji, co było działaniem nierzetelnym.

Wójt wyjaśnił, że wartość zadania inwestycyjnego została obliczona na podstawie wstępnych szacunkowych wyliczeń.

W ocenie NIK dla zapewnienia rzetelności postępowania niezbędne jest pozostawienie jednoznacznych śladów rewizyjnych dokumentujących wyliczenie przewidywanej wartości inwestycji własnych Gminy.

(akta kontroli: tom II, str. 79-84, 164-170)

OCENA CZĄSTKOWA

Określona przez Wójta procedura składania i oceny zgłoszeń do dofinansowania z RPOZ umożliwiała przeprowadzenie procesu kwalifikacji wniosków o udzielenie dotacji, które następnie zostały złożone do BGK. W oparciu o przyjęte w Regulaminie kryteria oceny wniosków Gmina potwierdzała spełnienie wymogów formalnych do uzyskania dofinansowania. Członkowie Komisji dokonujący oceny zgłoszeń posiadali wystarczającą wiedzę i doświadczenie do skutecznej realizacji powierzonych im zadań. Wyboru inwestycji własnej dokonano w oparciu o kryteria zapewniające powodzenie w realizacji inwestycji. Nabory wniosków i ich ocena zostały, poza jednym przypadkiem, dokonane rzetelnie, w oparciu o przyjęte uregulowania wewnętrzne. Przedmiot dofinansowania opisany we wnioskach do Programu nie miał bezpośredniego związku z przeciwdziałaniem COVID-19, Miał wyłącznie pośredni związek w zakresie czynności związanych ze zwalczaniem skutków społeczno-gospodarczych COVID-19.

Niemniej, w ocenie NIK brak sprawozdania z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami oraz nieopracowanie tego programu na kolejne cztery lata nie pozwalało na skuteczną ocenę zrealizowanych w Gminie działań w zakresie ochrony zabytków oraz określenie dalszego postępowania w tym zakresie.

OBSZAR

2. Wykorzystanie środków na realizację RPOZ.

Opis stanu faktycznego

2.1. Z sześciu wniosków o dofinansowanie z RPOZ złożonych przez Gminę w pierwszej edycji naboru, BGK przyznał wsparcie i udzielił wstępnych promes dofinansowania na realizację czterech inwestycji pn.[28]:

- Remont wieży Kościoła p.w. Bożego Ciała w Brzegu Głogowskim[29], o wartości do 150,0 tys. zł;
- Prace ratunkowe, konserwatorskie i restauratorskie przy barokowym ołtarzu głównym w kościele p.w. św. Michała Archanioła w Nielubi – Etap I[30], o wartości do 150,0 tys. zł;
- Remont i adaptacja zabytkowego budynku Schroniska Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej dla Bezdomnych Mężczyzn w Żukowicach[31], o wartości do 150,0 tys. zł;

oraz inwestycji własnej Gminy:

- Remont obiektu publicznego – Nielubia 71, gmina Żukowice – etap II[32], o wartości do 450,0 tys. zł.

Łączna wartość udzielonych wstępnych promes dofinansowania inwestycji wynosiła 900,0 tys. zł. Następnie, po rozstrzygnięciu postępowań zakupowych zakończonych wyborem wykonawców, BGK udzielił Gminie promes dofinansowania każdej z ww. inwestycji. W przypadku dwóch inwestycji wartość udzielonej promesy dofinansowania inwestycji była mniejsza względem udzielonej promesy wstępnej[33]. Łączna ich wartość po zmianach wynosiła 896,3 tys. zł.

W drugim naborze wniosków o dofinansowanie z RPOZ wstępną promesę BGK udzielił czterem (z pięciu) inwestycjom pn.[34]:

- Prace badawcze, inwentaryzatorskie, konserwatorskie i restauratorskie w kościele pw. św. Michała Archanioła w Nielubi – Etap II[35], o wartości do 80,0 tys. zł;
- Remont wieży Kościoła p.w. Bożego Ciała w Brzegu Głogowskim – etap II[36], o wartości do 80,0 tys. zł;
- Remont kaplicy parafialnej pw. Jezusa Miłosiernego – Mauzoleum w Szczepowie – etap I[37], o wartości do 230,0 tys. zł;
- Remont obiektu publicznego – Nielubia 71, gmina Żukowice – III etap[38], o wartości do 100,0 tys. zł (inwestycja własna Gminy).

Łączna wartość udzielonych wstępnych promes dofinansowania inwestycji wynosiła 490,0 tys. zł. Po rozstrzygnięciu postępowań przetargowych, zakończonych wyborem wykonawcy, wartość udzielonych przez BGK promes

---

[28] Dwa pozostałe wnioski nie uzyskały dofinansowania z RPOZ.
[29] Wstępna promesa nr RPOZ/2022/4768/PolskiLad.
[30] Wstępna promesa nr RPOZ/2022/4779/PolskiLad.
[31] Wstępna promesa nr RPOZ/2022/4795/PolskiLad.
[32] Wstępna promesa nr RPOZ/2022/4844/PolskiLad.
[33] W przypadku inwestycji: pn. Remont wieży Kościoła p.w. Bożego Ciała w Brzegu Głogowskim kwota promesy wynosiła 149,5 tys. zł, a w przypadku inwestycji pn. Remont i adaptacja zabytkowego budynku Schroniska Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej dla Bezdomnych Mężczyzn w Żukowicach – 146,8 tys. zł.
[34] W jednym przypadku wniosek nie uzyskał dofinansowania z RPOZ.
[35] Wstępna promesa nr Edycja2RPOZ/2023/2305/PolskiLad.
[36] Wstępna promesa nr Edycja2RPOZ/2023/2304/PolskiLad.
[37] Wstępna promesa nr Edycja2RPOZ/2023/2302/PolskiLad.
[38] Wstępna promesa nr Edycja2RPOZ/2023/2303/PolskiLad.

dofinansowania inwestycji nie uległa zmianie względem wartości wstępnych promes.

Gmina skierowała do BGK osiem wniosków o wypłatę z promesy dofinansowania z RPOZ, w kwotach odpowiadającym wartościom wskazanym w udzielonych promesach dofinansowania inwestycji. Potwierdzała przy tym każdorazowo, że inwestycja na którą udzieliła dotacji została zrealizowana w całości i odebrana końcowym protokołem odbioru, a beneficjentom wypłacony został udział własny.

(akta kontroli: tom I, str. 36-313)

2.2. Szczegółowym badaniem objęte zostały wszystkie zadania inwestycyjne dofinansowane ze środków RPOZ realizowane przez beneficjentów dotacji. Badanie wykazało, że wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego każdorazowo poprzedzone zostało złożeniem wniosku o dofinansowanie i uzyskaniem wstępnej promesy inwestycyjnej. Ogłoszenia o wszczęciu postępowania zakupowego oraz wyniki wyboru dokonanego przez beneficjentów dotacji opublikowane zostały na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu. Gmina nie uczestniczyła w procesie wyboru wykonawców, a zakres udzielonego wnioskodawcom wsparcia poza opublikowaniem ww. informacji obejmował wsparcie merytoryczne w zakresie dotyczącym przygotowania postępowania zakupowego oraz pomoc przy poprawnym zredagowaniu treści dokumentów zamówienia zgodnie ze wskazanymi przez wnioskodawców warunkami udziału w postępowaniu i uzyskanymi pozwoleniami/decyzjami.

Beneficjenci dotacji z każdym z wybranych w postępowaniu przetargowym wykonawcą robót zawarli umowę na wykonanie zadania inwestycyjnego. W umowach[39] określono m.in., że wynagrodzenie wykonawcy płatne będzie w transzach, które odpowiadały wysokości udziału własnego pochodzącego ze środków Gminy oraz dofinansowania uzyskanego ze środków RPOZ.

Przed przystąpieniem do realizacji zadania inwestycyjnego beneficjenci dotacji uzyskali wymagane prawem pozwolenia na budowę oraz pozwolenia na

---

[39] [1] Umowa nr 1/2024 z 19 lipca 2024 r. dotycząca wykonania robót w ramach zadania pn.: „Remont wieży kościoła p.w. Bożego Ciała w Brzegu Głogowskim" w wysokości 152,6 tys. zł, w tym: 149,5 tys. zł (98,0%) dofinansowania z RPOZ, 3,1 tys. zł (2,0%) udział własny zagwarantowany przez Gminę; [2] Umowa nr 2/2024 z 19 lipca 2024 r. dotycząca wykonania robót w ramach zadania pn.: „Remont wieży kościoła p.w. Bożego Ciała w Brzegu Głogowskim – etap II" w wysokości 82,1 tys. zł, w tym: 80,0 tys. zł (97,4%) dofinansowania z RPOZ, 2,1 tys. zł (2,6%) – udział własny zagwarantowany przez Gminę; [3] Umowa nr 1/04/2024 z 12 kwietnia 2024 r. dotycząca wykonania robót w ramach zadania pn.: „Remont i adaptacja zabytkowego budynku Schroniska Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej Ośrodka Aktywizującego dla Bezdomnych Mężczyzn w Żukowicach" w wysokości 149,9 tys. zł, w tym: 146,8 tys. zł (98,0%) dofinansowania z RPOZ, 3,1 tys. zł (2,0%) – udział własny zagwarantowany przez Gminę; [4] Umowa nr 2/2024 z 5 lipca 2024 r. dotycząca wykonania robót w ramach zadania pn.: „Remont kaplicy parafialnej pw. Jezusa Miłosiernego – Mauzoleum w Szczepowie – etap I" w wysokości 235,4 tys. zł, w tym: 230,0 tys. zł (97,7%) dofinansowania z RPOZ, 5,0 tys. zł (2,1%) – udział własny zagwarantowany przez Gminę, 0,4 tys. zł (0,2%) wkładu własnego wnioskodawcy; [5] Umowa nr 1/2024 z 12 sierpnia 2024 r. dotycząca wykonania robót w ramach zadania pn.: „Prace badawcze, inwentaryzatorskie, konserwatorskie i restauratorskie w kościele pw. św. Michała Archanioła w Nielubi – Etap I" w wysokości 79,7 tys. zł, w tym: 77,2 tys. zł (96,9%) dofinansowania z RPOZ, 2,5 tys. zł (3,1) – udział własny zagwarantowany przez Gminę; [6] Umowa nr 2/2024 z 12 sierpnia 2024 r. dotycząca wykonania robót w ramach zadania pn.: „Prace badawcze, inwentaryzatorskie, konserwatorskie i restauratorskie w kościele pw. św. Michała Archanioła w Nielubi – Etap I" w wysokości 75,2 tys. zł, w tym: 72,7 tys. zł (96,7%) dofinansowania z RPOZ, 2,5 tys. zł (3,3%) – udział własny zagwarantowany przez Gminę; [7] Umowa nr 3/2024 z 12 sierpnia 2024 r. dotycząca wykonania robót w ramach zadania pn.: „Prace badawcze, inwentaryzatorskie, konserwatorskie i restauratorskie w kościele pw. św. Michała Archanioła w Nielubi – Etap II" w wysokości 82,0 tys. zł, w tym: 80,0 tys. zł (97,6%) dofinansowania z RPOZ, 2,0 tys. zł (2,4%) - udział własny zagwarantowany przez Gminę.

prowadzenie robót budowlanych oraz prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytku wpisanym do rejestru. W inwestycjach, w których realizowano roboty budowlane ustanowili inspektora nadzoru budowlanego.

Oględziny wykazały, że zakres prac przewidzianych w umowach z wykonawcami każdej ze zrealizowanych przez beneficjentów dotacji inwestycji został wykonany. Zakres wykonanych przy zabytkach prac wpisywał się katalog określony w art. 77 ustawy o ochronie zabytków. Obejmowały one w szczególności: [1] remont wieży Kościoła p.w. Bożego Ciała w Brzegu Głogowskim (realizowany w dwóch etapach w ramach jednego zamówienia); [2] skucie tynków i naprawę podłoża, naprawę pokrycia kopuły kaplicy parafialnej pw. Jezusa Miłosiernego – Mauzoleum w Szczepowie; [3] remont i adaptację budynku oficyny mieszkalnej, tj. pokoi, łazienki i korytarza w budynku Schroniska Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej oraz [4] wykonanie zabiegu fumigacji gazowej oraz wykonanie prac badawczych, inwentaryzatorskich, konserwatorskich i restauratorskich w kościele pw. św. Michała Archanioła w Nielubi (realizowanej w dwóch etapach). Wykonanie prac potwierdzało również Sprawozdanie z prac konserwatorskich i restauratorskich przy ołtarzu głównym w kościele pw. Świętego Michała Archanioła w Nielubi wraz z dokumentacją towarzyszącą, sporządzone przez wykonawcę prac.

W odniesieniu do robót wykonanych przy kaplicy parafialnej pw. Jezusa Miłosiernego – Mauzoleum w Szczepowie stwierdzono, że nie obejmowały one wymiany stolarki okiennej, tj. zakresu który został wskazany przez Parafię Rzymsko-Katolicką pw. św. Jana Chrzciciela w Kurowie Wielkim w złożonym do Gminy wniosku do dofinansowania w formie dotacji z RPOZ. Natomiast Gmina we wniosku o dofinansowanie inwestycji złożonym do BGK nie określiła szczegółowo zakresu tej inwestycji. Wójt wyjaśnił, że ograniczenie szczegółowego opisu robót budowlanych na skrócony, syntetyczny opis inwestycji wynikał bezpośrednio z uwarunkowań formalnych RPOZ. Dodał, że Regulamin Programu wymagał jedynie zwięzłego opisu inwestycji o charakterze ogólnym, nie zaś szczegółowego wykazu robót czy pozycji kosztorysowych, na co wskazuje formularz wniosku w aplikacji Polski Ład, który przewidywał limit 2500 znaków w polu opisowym, co uniemożliwiało wprowadzenie pełnej specyfikacji technicznej planowanych prac. W odniesieniu do braku realizacji wymiany stolarki okiennej wyjaśnił, że wynikało to z obiektywnych uwarunkowań proceduralno-finansowych, które pojawiły się na etapie realizacji inwestycji. Wskazana Parafia przeprowadziła dwa postępowania zakupowe. Pierwsze obejmowało pełen, pierwotnie zakładany zakres robót i zostało unieważnione z uwagi na zaproponowaną cenę, która przewyższała kwotę przyznanej dotacji. W tej sytuacji, Parafia w porozumieniu z Gminą podjęła decyzję o ogłoszeniu drugiego postępowania zakupowego, w którym zakres robót został ograniczony do prac kluczowych z punktu widzenia ratowania substancji zabytkowej. Decyzja ta pozwoliła na skuteczne wykorzystanie przyznanych środków oraz realizację zadania zgodnie z pierwotnym celem jakim było powstrzymanie degradacji zabytkowej kaplicy. Rezygnacja z wymiany stolarki okiennej nie wpłynęła na zmianę przeznaczenia dotacji ani cel zadania, a wręcz umożliwiła jego prawidłową i terminową realizację.

Gmina monitorowała efekty rzeczowe uzyskane ze środków RPOZ w odniesieniu do inwestycji realizowanych przez beneficjentów dotacji poprzez stały kontakt telefoniczny oraz uczestnictwo w końcowych odbiorach robót, a w odniesieniu do inwestycji własnej poprzez powołanie inspektora nadzoru, organizowanie narad budowy. Wykonanie zadań inwestycyjnych zostało potwierdzone protokołami odbioru robót oraz protokołami odbioru konserwatorskiego. W odbiorze każdej z inwestycji uczestniczył pracownik Gminy. Beneficjenci

dotacji realizowali obowiązki informacyjne określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych, podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych[40]. W obrębie każdej ze zrealizowanych inwestycji, dofinansowanej środkami RPOZ, umieszczona została tablica informacyjna, a w jednym przypadku plakat informacyjny, które zawierały wymagany rozporządzeniem zakres informacji.

(akta kontroli: tom III, str. 1-339; tom IV, str. 1-306; tom V, str. 1-281; tom VI, str. 1-531)

Wyboru wykonawcy inwestycji własnej, dla dwóch etapów realizowanych jednocześnie, Gmina dokonała w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, przeprowadzonym w trybie podstawowym w oparciu o ustawę Pzp. Z wybranym wykonawcą Gmina zawarła dwie umowy – na każdy z realizowanych etapów[41]. Wybór wykonawcy robót został dokonany zgodnie z ustawą Pzp. Niemniej doszło do naruszenia art. 488 ustawy Pzp, bowiem Gmina opublikowała w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wykonaniu umowy z opóźnieniem wynoszącym 28 dni od dnia wykonania umowy, co opisano szerzej w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości. Zakres przeprowadzonych robót nie wymagał uzyskania pozwolenia na budowę. Gmina zapewniła nadzór inwestorski nad prawidłowym przebiegiem prac[42].

W toku wykonywania robót budowlanych wystąpiła konieczność wykonania robót dodatkowych/zaniechanych i zamiennych w obydwu etapach inwestycji, które zostały określone w protokołach konieczności [43]. W jednym przypadku stwierdzono, że wykonawca robót przystąpił do wykonania robót zamiennych i dodatkowych przed zawarciem aneksu do umowy wprowadzającego zmiany wynikające z protokołu konieczności, co opisano szerzej w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

Odbioru robót budowlanych zadania inwestycyjnego pn. „Remont obiektu publicznego – Nielubia 71, gmina Żukowice, etap II" dokonano protokołem odbioru robót z dnia 22 października 2024 r., a dotyczących zadania inwestycyjnego pn. „Remont obiektu publicznego – Nielubia 71, gmina Żukowice, etap III" protokołem odbioru robót z dnia 27 sierpnia 2024 r.

Oględziny obiektu publicznego Nielubia 71 potwierdziły, że przewidziany we wnioskach o dofinansowanie z RPOZ zakres robót został wykonany. W części pomieszczeń trwały prace instalacyjne obejmujące wykonanie nowej instalacji centralnego ogrzewania, realizowane w ramach kolejnego etapu robót, dofinansowanego ze środków europejskich. W ramach zrealizowanych prac wykonany został montaż klimatyzacji i wentylacji mechanicznej. Wójt wyjaśnił, że w obu wnioskach o dofinansowanie (dla etapów II i III) wskazano, że

---

[40] Dz. U. poz. 953, ze zm. Dalej: rozporządzenie w sprawie działań informacyjnych.

[41] [1] Umowę nr 147/2024 z 26 marca 2024 r. obejmującą wykonanie robót budowlanych polegających na: Remoncie obiektu publicznego – Nielubia 71, gmina Żukowice – etap II, o wartości 568,6 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków RPOZ w wysokości 450,0 tys. zł (79,1%). Ostateczna wartość wynagrodzenia wykonawcy wyniosła 635,6 tys. zł z uwagi na konieczność wykonania robót dodatkowych oraz zamiennych określonych w protokole konieczności.; [2] Umowę nr 148/2024 z 26 marca 2024 r. obejmującą wykonanie robót budowlanych polegających na: Remoncie obiektu publicznego – Nielubia 71, gmina Żukowice – etap III, o wartości 179,9 tys. zł, w tym 100,0 tys. zł (55,5%) dofinansowania z RPOZ. Ostateczna wartość wynagrodzenia wykonawcy wyniosła 204,9 tys. zł z uwagi na konieczność wykonania robót dodatkowych i zamiennych.

[42] Wykonanie którego zleciła umową nr 149/2024 z 26 marca 2024 r.

[43] W Protokole konieczności nr 1 podpisanym 12 września 2024 r. zwiększającym zakres robót w umowie nr 147/2024 oraz wynagrodzenie wykonawcy o kwotę 67,0 tys. zł. oraz w Protokole konieczności nr 1 podpisanym 24 lipca 2024 r. zwiększającym zakres robót w umowie nr 148/2024 oraz wynagrodzenie wykonawcy o kwotę 25,0 tys. zł.

przewidziany zakres obejmuje „niezbędne prace instalacyjne", co w ramach kompleksowej renowacji budynku obejmuje urządzenia zapewniające właściwy mikroklimat i komfort cieplny użytkowników budynku. Dodał, że wykonanie instalacji klimatyzacji i wentylacji w przedmiotowym obiekcie zostało zakwalifikowane jako działanie odpowiadające kategoriom prac wskazanej w art. 77 pkt 7 ustawy o ochronie zabytków, tj.: „zabezpieczenie, zachowanie i utrwalenie substancji budynku". Celem wykonania instalacji było zapewnienie prawidłowego mikroklimatu wewnętrznego, co jest kluczowe dla utrzymania odpowiednich warunków techniczno-wilgotnościowych w przestrzeniach użytkowych obiektu.

Z realizacji każdego z etapów inwestycji własnej, dofinansowanej ze środków RPOZ, Gmina sporządziła tablice informacyjne, które nie zawierały wymaganej treści, o czym szerzej w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli: tom II, str. 242-250, tom VII str. 1-363, tom VIII, str. 1-635)

Gmina opracowała plan finansowy dochodów i wydatków środków pochodzących z Funduszu przeciwdziałania COVID-19 w ramach RPOZ. Środki otrzymane z RPOZ były gromadzone na wydzielonym rachunku bankowym. Dla środków z RPOZ oraz inwestycji realizowanych z ich wykorzystaniem prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową. Poniesione wydatki ze środków RPOZ wyniosły łącznie 1 386,3 tys. zł, w tym na realizację inwestycji własnych Gminy 550,0 tys. zł.

Wydatki związane z realizacją inwestycji własnej ujęte zostały w dziale 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, rozdziale 92120 – Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami, § 6580 – Wydatki inwestycyjne dotyczące obiektów zabytkowych będących w użytkowaniu jednostek budżetowych. Natomiast wydatki dotyczące realizacji inwestycji przez beneficjentów dotacji w tożsamym dziale i rozdziale, w § 6570 – Dotacja celowa przekazana z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych jednostkom niezaliczonym do sektora finansów publicznych.

Wójt przedłożył Radzie Gminy Żukowice informację o wykonaniu planu finansowego rachunku na którym gromadzone są środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, w tym środki z RPOZ.

(akta kontroli: tom II, str. 266-561)

2.3. Rada Gminy Żukowice podejmowała uchwały w sprawie udzielenia dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków wnioskodawcom, których wnioski objęte zostały dofinansowaniem z RPOZ. W uchwałach Rada Gminy Żukowice wskazywała m.in. wysokość udzielonej dotacji, tytuł zadania oraz jego zakres rzeczowy, a także zamieszczała informację o ujęciu obiektu w gminnej ewidencji zabytków lub rejestrze zabytków. W trzech przypadkach Rada Gminy Żukowice dokonała zmiany uchwały w zakresie dotyczącym pomniejszenia wysokości udzielonej dotacji z uwagi na niższą wartość realizacji inwestycji, uzyskaną w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia.

Wszystkie z przyjętych przez Radę Gminy Żukowice uchwał w sprawie przyznania dotacji na realizację inwestycji, które otrzymały wsparcie z RPOZ, zostały przedłożone Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu[44]. W odniesieniu do jednej z uchwał RIO we Wrocławiu wniosła o udzielnie wyjaśnień, które spośród działań wymienionych w art. 77 ustawy o ochronie zabytków są

[44] Dalej: RIO we Wrocławiu.

realizowane w związku z przyznaniem dotacji. Po uzyskaniu wyjaśnień Wójta do prowadzonego postępowania nadzorczego RIO we Wrocławiu nie kierowało dalszych zapytań.

Nie wystąpiły przypadki udzielenia dotacji dotyczącej obiektu związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej, która mogła stanowić pomoc de minimis[45].

(akta kontroli: tom II, str. 242-265; tom III, str. 1-339; tom IV, str. 1-306; tom V, str. 1-281; tom VI, str. 1-531)

2.4. Zasady i tryb udzielania dotacji na zabytki z budżetu Gminy określone zostały w Uchwale nr X/84/2019 Rady Gminy Żukowice z dnia 1 sierpnia 2019 r. w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków. Według przyjętych zasad wniosek o udzielenie dotacji składało się Radzie Gminy Żukowice za pośrednictwem Wójta Gminy Żukowice do dnia 30 listopada każdego roku na następny rok. Wnioski o udzielenie dotacji złożone zostały przez wszystkich wnioskodawców, których inwestycje otrzymały dofinansowanie z RPOZ. Do wniosku załączano m.in. dokument potwierdzający posiadanie tytułu prawnego do zabytku, kopię zaleceń konserwatorskich lub pozwolenia na wykonywanie prac lub robót przy zabytku wydanych przez DWKZ, kopię pozwolenia na budowę lub zgłoszenia robót budowlanych przy zabytku. Każdy z wniosków otrzymał pozytywną opinię Wójta.

Rada Gminy Żukowice, podejmując stosowne uchwały[46], udzieliła dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku każdemu z wnioskodawców. W uchwałach podano m.in. wysokość udzielonej dotacji, zakres przedmiotowy zadania i przedmiot zadania – obiekt budowlany z podaniem informacji o wpisie do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków.

Gmina zawarła z każdym z beneficjentów dotacji z RPOZ umowę[47], która zawierała elementy, o których mowa w art. 250 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[48], tj. wysokość dotacji, cel dotacji, termin końcowego rozliczenia dotacji. W każdej z umów Gmina zobowiązała beneficjenta dotacji m.in. do: wykorzystania otrzymanych środków finansowych zgodnie z celem na jakie je uzyskał i na warunkach określonych w umowie (§ 3 ust. 1), bieżącego informowania o stanie realizacji inwestycji i ewentualnych zmianach w umowie z wykonawcą robót (§ 3 ust. 14); przestrzegania zasad RPOZ, w tym związanych z postępowaniem zakupowym (§ 4 ust. 19); umożliwienia przeprowadzenia Gminie kontroli w toku realizacji zadania oraz po jego zakończeniu (§ 5 ust. 1);

---

[45] O której mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 468).

[46] Uchwała nr II/17/2024 z dnia 22 maja 2024 r., Uchwała nr II/18/2024 z dnia 22 maja 2024 r., Uchwała nr LXI/519/2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. zmieniona Uchwałą nr LXIV/535/2024 z 11 kwietnia 2024 r., Uchwała nr LXI//522/2024 z 18 stycznia 2024 r., Uchwała nr LXI/521/2024 z dnia 18 stycznia 2024 r., Uchwała nr LXII/528/2024 z dnia 26 lutego 2024 r., Uchwała nr LXI/520.2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. uchylona Uchwałą nr LXII/527/2024 z dnia 26 lutego 2024 r.

[47] [1] Umowa nr 282/2024 z dnia 19 lipca 2024 r. zawarta z Parafią Rzymsko-Katolicką p.w. Bożego Ciała w Brzegu Głogowskim; [2] Umowa nr 281/2024 z dnia 19 lipca 2024 r. zawarta z Parafią Rzymsko-Katolicką p.w. Bożego Ciała w Brzegu Głogowskim; [3] Umowa nr 169/2024 z dnia 12 kwietnia 2024 r. z Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej; [4] Umowa nr 261/2024 z dnia 5 lipca 2024 r. zawarta z Parafią Rzymsko-Katolicką pw. Jana Chrzciciela w Kurowie Wielkim; [5] Umowa nr 305/2024 z dnia 12 sierpnia 2024 r. zawarta z Parafią Rzymsko-Katolicką p.w. św. Jakuba Starszego Apostoła; [6] Umowa nr 304/2024 z dnia 12 sierpnia 2024 r. zawarta Parafią Rzymsko-Katolicką p.w. św. Jakuba Starszego Apostoła.

[48] Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm. Dalej: ufp.

rozliczenia dotacji poprzez przekazanie dokumentacji tj.: protokół odbioru robót potwierdzony przez inspektora nadzoru oraz właściwe służby konserwatorskie, kserokopii prawidłowo opisanych dowodów księgowych, potwierdzenia przelewu dokonanego na rachunek wykonawcy robót, kserokopii umów z wykonawcami prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych, dokumentacji fotograficznej (§ 7 ust. 2); stosowania zasad równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości (§ 8 ust. 1).

W umowach dotacji Gmina zapewniła zobowiązanie beneficjenta do podejmowania działań informacyjnych dotyczących RPOZ poprzez zakup tablicy informacyjnej.

Gmina prowadziła rzetelny nadzór nad zrealizowanymi inwestycjami. Rozliczenie dotacji nastąpiło w terminie, zgodnie z zasadami określonymi w umowie dotacji, z uwzględnieniem zasad RPOZ. Realizacja zakresu rzeczowego potwierdzona została oględzinami, o których mowa w pkt 2.3 wystąpienia pokontrolnego oraz dowodami przedłożonymi do Urzędu (tj. protokoły odbioru, faktury, potwierdzenia zapłaty).

(akta kontroli: tom III, str. 1-339; tom IV, str. 1-306; tom V, str. 1-281; tom VI, str. 1-531)

2.5. W przypadku realizacji inwestycji pn. „Prace ratunkowe, konserwatorskie, i restauratorskie przy barokowym ołtarzu głównym w kościele p.w. św. Michała Archanioła w Nielubi – Etap I" Gmina wystąpiła z wnioskiem o korektę zakresu inwestycji objętej dofinansowaniem z RPOZ. Pierwotny wniosek o dofinansowanie zakładał, ze zabieg fumigacji obejmie cały kościół. We wniosku o zamianę zakresu wskazano, że fumigacja nie obejmie więźby dachowej, wieży oraz schodów. Czynności związane ze zmianą zakresu rzeczowego zostały rzetelnie udokumentowane.

(akta kontroli: tom VI, str. 308-321)

2.6. W procesie wyboru wykonawców prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach nie wystąpiły problemy związane z zainteresowaniem realizacją zamówienia przez potencjalnych wykonawców. Nie formułowali oni żadnych pytań, zgłoszeń dotyczących ewentualnej bariery w postaci możliwości uzyskania wynagrodzenia w jednej transzy – po zakończeniu realizacji inwestycji.

(akta kontroli: tom II, str. 242-250)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wykonawcy robót budowlanych, objętych umową nr 147/2024, wypłacono wynagrodzenie za wykonanie robót dodatkowych i zamiennych[49], pomimo że zostały one zrealizowane przed zawarciem aneksu wprowadzającego te zmiany. Było to niezgodne z § 17 ust. 5 ww. umowy .

Aneks nr 2/354/2024 do umowy nr 147/2024 r. z 26 marca 2024 r. zawarty został 30 września 2024 r. na podstawie protokołu konieczności nr 1 wykonania robót dodatkowych/zaniechanych i zamiennych z dnia 12 września 2024 r. Zakres robót obejmował m.in. wykonanie sufitu podwieszanego z płyt g-k nad sceną, zabudowę meblową na zapleczu sceny oraz wymianę oświetlenia na

[49] Łącznie 635,6 tys. zł (24 października 2024 r. udział własny Gminy w wysokości 185,6 tys. zł oraz 18 listopada 2024 r. w wysokości 450,0 tys. zł po uzyskaniu dofinansowania z BGK).

dekoracyjne LED, a ich łączna wartość wyniosła 67,0 tys. zł. Do 27 września 2024 r. wykonawca wykonał ww. roboty dodatkowe i zamienne.

Wójt wyjaśnił, że po podpisaniu protokołu konieczności, lecz przed formalną zmianą umowy, wykonawca – działając na własne ryzyko i odpowiedzialność – przystąpił do realizacji części robót kierując się koniecznością zapewnienia ciągłości prac oraz uniknięcia zakłóceń harmonogramowych i wykonania przedmiotu umowy w umownym terminie. Gmina nie zobowiązała się do wypłaty wynagrodzenia wykonawcy przed zawarciem aneksu nr 2. Dodał, że procedura związana z przygotowaniem treści aneksu oraz jego uzgodnieniem administracyjnym i prawnym była prowadzona równolegle do realizacji robót, jednak ze względu na swoją złożoność oraz konieczność zapewnienia zgodności z obowiązującymi przepisami i postanowieniami umownymi, była czasochłonna.

W ocenie NIK Wójt przy wsparciu inspektora nadzoru budowlanego powinien zapewnić prawidłowy przebieg i nadzór nad wykonaniem robót budowlanych, z zachowaniem warunków określonych w § 17 ust. 5 ww. umowy z wykonawcą. Wypłata wynagrodzenia dla wykonawcy robót powinna nastąpić po potwierdzeniu spełnienia warunków umownych i realizacji robót budowlanych w zakresie i terminie zgodnym z jej postanowieniami.

(akta kontroli: tom II, str. 268-273, tom VII, str. 1-363)

2. Wójt z opóźnieniem opublikował w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wykonaniu umowy nr 147/2024 z 26 marca 2024 r., co było niezgodne z art. 448 ustawy Pzp, który obliguje zamawiającego do publikacji ogłoszenia w terminie 30 dni od daty wykonania umowy. Ogłoszenie to zostało opublikowane dopiero po 58 dniach od wykonania umowy.
Wójt wyjaśnił, że opóźnienie miało charakter incydentalny i wynikało z nałożenia się kilku niezależnych czynników o charakterze organizacyjnym, kadrowym i technicznym. Zamówienia w Urzędzie obsługiwane są przez jedną osobę, która oprócz realizacji procedur przetargowych, wykonuje również zadania związane z przygotowaniem i realizacją oraz rozliczeniem zakończonych projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych jak i europejskich.

(akta kontroli: tom II, str. 268-273)

3. Gmina nie zapewniła wymaganych informacji na tablicach informacyjnych z realizacji każdego z etapów inwestycji własnej dofinansowanej ze środków RPOZ. Tablice informacyjne nie zawierały informacji o dacie zawarcia umowy o dofinansowanie zadania, co było niezgodne z wymogami określonymi w § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie działań informacyjnych. Ponadto tablica informacyjne z realizacji etapu III inwestycji własnej Gminy nie zawierała oznaczenia słownego programu oraz logo Polski Ład, co stanowiło naruszenie § 12 ust. 1 Szczegółowych zasad i trybu udzielania dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia RPOZ.

Wójt wyjaśnił, że brak tych elementów stanowił uchybienie formalne. Gmina niezwłocznie podejmie działania zaradcze polegające na przygotowaniu uzupełniających oznaczeń graficznych w formie trwałych, estetycznych naklejek. Dla każdej z dwóch tablic zostaną przygotowane odrębne naklejki zawierające brakującą datę zawarcia umowy (dla Etapu II i III) oraz –w przypadku Etapu III – logo programu „Polski Ład".

(akta kontroli: tom IX, str. 180-183)

OCENA CZĄSTKOWA

Gmina zapewniła właściwy nadzór nad zadaniami inwestycyjnymi realizowanymi przez beneficjentów dotacji ze wsparciem środków z RPOZ. W sposób prawidłowy dokonała wyboru wykonawcy inwestycji własnej. Dotacje zostały udzielone zgodnie z przyjętymi w Gminie zasadami, a ich rozliczenie i kontrola przebiegły właściwie. Wszystkie zadania inwestycyjne dofinansowane ze środków RPOZ zostały zrealizowane. Niemniej wypłata wynagrodzenia wykonawcy robót dodatkowych i zamiennych przy inwestycji własnej Gminy nastąpiła z naruszeniem postanowień umowy z wykonawcą. Z opóźnieniem zostało przekazane do Biuletynu Zamówień Publicznych ogłoszenie o wykonaniu umowy. Gmina nie w pełni rzetelnie wywiązywała się z obowiązków informacyjnych na temat działań finansowanych z RPOZ. Tablice informacyjne z realizacji inwestycji własnej nie zawierały wszystkich wymaganych informacji.

OBSZAR

3. Wykonywanie obowiązków sprawozdawczych (informacyjnych)

Opis stanu faktycznego

Gmina nie otrzymała od Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Banku Gospodarstwa Krajowego wytycznych dotyczących zakresu i terminu sporządzania informacji na temat działań finansowanych z RPOZ i nie przedkładała tych informacji.

Informacje o inwestycjach realizowanych przy wsparciu środków z RPOZ były Gmina publikowała w formie komunikatów na stronie internetowej Gminy[50] oraz za pośrednictwem oficjalnego profilu na portalu społecznościowym.

Za pośrednictwem aplikacji Polski Ład przekazywano informacje dotyczące m.in.: wszczęcia postępowania przetargowego, wyboru wykonawcy ze wskazaniem nazwy, danych adresowych i identyfikacyjnych wykonawcy, ceny ofertowej oraz terminie realizacji zadania, terminie zawarcia umowy, aktualizacji harmonogramu wypłat środków.

(akta kontroli: tom II, str. 242-250)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W Gminie nie sporządzano indywidualnych sprawozdań (informacji) z realizacji zadań dofinansowanych z RPOZ. Tym nie mniej Gmina każdorazowo publikowała informację o uzyskaniu wsparcia ze środków RPOZ, wysokości przyznanego dofinansowania, a także zrealizowanych inwestycjach.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że charakter stwierdzonych nieprawidłowości wskazuje na potrzebę wzmocnienia przez Wójta działań podejmowanych w obszarze kontroli zarządczej, o której mowa w art. 68 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[51], w celu takiego

[50] www.zukowice.pl.

[51] Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.

organizowania procesu inwestycyjnego, żeby zapewnić mu efektywny przebieg przy zachowaniu zgodności z postanowieniami zawieranych umów.

Wnioski

1. Zapewnienie opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami obejmującego lata 2025-2028.
2. Sporządzenie i przedłożenie Radzie Gminy Żukowice sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2021-2024 za ostatnie dwa lata jego realizacji.
3. Wyegzekwowanie zamieszczenia wymaganych informacji na tablicach informacyjnych z realizacji inwestycji dofinansowanych ze środków RPOZ.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje *prawo zgłoszenia* na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, 18 czerwca 2025 r.

Kontroler

Rafał Sudnik

Starszy inspektor kontroli państwowej

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura we Wrocławiu

p.o. Dyrektor

Radosław Kujawiński

/podpisano elektronicznie/